

№3, БЕРЕЗЕНЬ, 2005

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні, Білорусі та Молдові

ЄС і нафтопровід
Одеса-Броди

Євроклуби
в школах України

Телебачення
без кордонів

Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу. Фото ЄС

Ворота Європи. Фото ЄС

На першій сторінці обкладинки: Європейський парламент у Страсбурзі. Фото ЄС

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання
Представництва
Європейської Комісії
в Україні

Київ 01024, вул. Кругло-
університетська, 10
www.delukr.cec.eu.int

Керівник проекту Вікторія Давидова
E-mail: victoria.davydova@cec.eu.int

Зміст бюлетеня
не обов'язково відбиває
офіційні погляди
Європейської Комісії

© Європейська Комісія,
2005

Головний редактор Анатолій Лемиш

Редактор Ігор Кручік

**У реалізації проекту
беруть участь** Олександр Плевако
Світлана Кравченко
Ірина Карпінос

Оригіналмакет Світлана Кравченко

Наклад 10 000 прим.

Інтернетверсія
www.delukr.cec.eu.int

This publication is produced
with the financial support
from the Delegation of the
European Commission to
Ukraine, Belarus and Moldova

Видання фінансується
Представництвом
Європейської Комісії
в Україні, Беларусі
та Молдові

Видає ТОВ «Компанія ЛІК»
тел./факс (044)546-24-41

E-mail: lemysh@yandex.ru

Видруковано
з готового оригінал-макету
ТОВ «День печаті»

Європейська перспектива

Стратегічні цілі Єврокомісії
на 2005–2009 роки 4

Україна та ЄС

ЄС дає новий поштовх
продовженню нафтопроводу
«Одеса-Броди» до Плоцька 6

ЄС та Україна зняли обмеження
на торгівлю текстилем 8

Програми ЄС в Україні

Державну допомогу — під надійний
контроль 7

Реформування господарських судів
та підтримка Державної судової
адміністрації 9

Інформаційні дні ЄС у школах України ... 22

Суспільство ЄС

Боротьба ЄС із насильством
проти жінок 10

Старіння Європи:
це стосується нас із вами 12

Технології

Етичні аспекти вживлення імплантів.
Як до них ставляться ЄК та Європейська
група з питань етики 14

Водень — енергія майбутнього 15

ЄС виступає за доступ
до інтернет-телефонії на конкурсній
основі 16

Навколишнє середовище

Зміни клімату та ЄС 17

Закон

Ухвалена процедура видачі осіб,
звинувачуваних у скоєнні злочинів 19

Телебачення

Телебачення без кордонів. Правила
та принципи свободи телетрансляції
у країнах ЄС: відповіді на запитання 24

стор. 4

стор. 6

стор. 8

стор. 23

Шановні читачі!

На початку року Україна опинилася в епіцентрі подій, в результаті яких суттєво змінилися перспективи інтеграції країни до європейської спільноти. З цієї причини в попередніх випусках «Євробюлетеню» ми більше уваги приділяли тому, що стежили за цими знаковими подіями та аналізували їх «по гарячих слідах».

Наразі прийшов час більш докладно розповідати про життя в Євросоюзі, про турботи європейської спільноти, про економічні, політичні, соціальні проце-

си, що йдуть на теренах континенту. У цьому випуску ви знайдете цікаві матеріали щодо найближчих перспектив розвитку Європи, зміцнення об'єднання країн задля покращення життя їх громадян. На наших очах континент виключно мирним шляхом перетворюється на новий за змістом, спільний, могутній, економічно досконалий, хоч і дуже складний організм, що живе за єдиними законами та правилами.

Тому для України саме вчасно вивчати ці перетворення. Представництво Єврокомісії в Україні провадить низку

заходів, що спрямовані на роз'яснення ідей Євросоюзу та механізмів його створення. Про популяризацію цих знань йдеться в статтях у другій половині випуску.

Редакція «Євробюлетеню» з початку року отримала листи від читачів, які свідчать, що ми на вірному шляху в своєму прагненні донести до громадян України інформацію про Європейський Союз. Ми друкуємо частину з них на сторінці 25.

**Пишіть нам
Редакція**

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ ЄВРОКОМІСІЇ 2005^{НА}-2009 РОКИ

Жозе Мануель Баррозу,
Президент Європейської
Комісії. Фото ЄС

У Брюсселі в кінці березня відбулася зустріч голів країн ЄС та їх урядів. На ній Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу зробив доповідь про стратегічні цілі ЄК на період 2005-2009 рр. Голови держав та урядів привітали тісну угоду між Європейським Союзом, Європарламентом та Єврокомісією стосовно пріоритетів Співтовариства, з урахуванням законотворчих ініціатив останніх років.

Доповідь Жозе Мануеля Баррозу висвітлювала наступні питання:

- I. Пакт про стабільність та зростання;
- II. Огляд Лісабонської стратегії на середній термін;
- III. Шлях до стабільного розвитку ЄС;
- IV. Кліматичні зміни;
- V. Стан справ по будівництву ITER (міжнародного термоядерного експериментального реактору);
- VI. Підготовка до самміту ЄС у вересні 2005 р.;
- VII. Питання щодо Лівану.

II. Пакт про стабільність та зростання

Європейський Союз підтримує висновки та пропозиції, викладені

у звіті Союзу від 20 березня 2005 р., який має назву "Вдосконалення виконання пакту про стабільність та зростання". Комісія схвалює запропоновані корективи щодо діяльності Союзу.

II. Перегляд Лісабонської стратегії: "Партнерство заради економічного зростання та зайнятості"

Минуло п'ять років з початку дії Лісабонської стратегії, але оцінка її результатів неоднозначна. Поряд із беззаперечним прогресом трапляються недоліки та явні невдачі. Це занадто висока ціна за провалені або незавершені реформи, коли йдеться про зростання економічно-

го потенціалу Європи. Європейському співтовариству потрібно оновити засади конкурентності, підвищити потенціал розвитку, продуктивність, посилити громадську згуртованість, перенести основні акценти на наукові досягнення, інновації та оптимізацію людського ресурсу.

Європейська сфера наукових досягнень повинна гарантувати розвиток нових факторів конкурентності. Європа має бути основою для подальшого розвитку науки, освіти та всіх форм інновацій. Знання — це додаткова вартість та можливість створення кращих робочих місць. Країни-члени ЄС повинні активізувати впровадження інновацій в цій специфічній сфері.

Європейський Союз наголошує: при впровадженні стратегії економічного прогресу та зайнятості пріоритетним залишається захист навколишнього середовища та підвищення життєвого рівня, зокрема, через розвиток еко-інновацій та еко-технологій, а також постійний контроль за використанням природних ресурсів.

Сфера, приваблива для інвестицій

Щоб залучити інвесторів та створити сприятливі умови для бізнесу,

ЄС повинен наповнити внутрішній ринок і вдосконалити законодавство. Європейський Союз наголошує, що важливою складовою політики конкуренції має стати зменшення дотацій для країн-членів ЄС.

Малі та середні підприємства відіграють ключову роль в економічному зростанні. Вони беруть активну участь у розвитку промислової галузі. Єдиний ринок повинен також базуватися на фізичному внутрішньому ринку, вільному від логістичних обмежень. Розвиток швидкісних мереж — передумова для розвитку економіки, що базується на сучасній інформації.

Європейський Союз схвалює спрямування діяльності Єврокомісії на соціальну сферу.

Підвищення показників зайнятості та збільшення вікової межі виходу на пенсію, разом із реформою системи соціального захисту, забезпечить збереження нинішнього рівня соціального захисту громадян. У майбутній редакції Лісабонської стратегії Комісія відобразить нові шляхи забезпечення постійного фінансування існуючої соціальної моделі.

Мета повної зайнятості, продуктивності праці, рівних прав на робочих місцях та посилення соціальних зв'язків повинна бути сформульована у зрозумілих пріоритетах: зробити так, щоб праця стала реальним вибором для кожного, залучати більше людей на ринок праці, покращувати їх адаптацію, інвестувати у людський капітал, модернізувати систему соціального захисту, пропагувати рівні можливості для чоловіків та жінок.

Пріоритетними також мають бути: надання рівних можливостей, активна вікова стратегія, соціальна інтеграція та перехід праці "з тіні" до статусу законного заняття, нові форми організації праці, краще поєднання гнучкості з безпекою.

Людський капітал — найбільше багатство Європи. Продовжуючи виконання Програми Освіти та Виховання-2010, країни ЄС повинні спрямувати зусилля на підвищення загальних стандартів освіти та зменшення кількості підлітків, які залишають школу, не закінчивши навчання.

Сфера освіти в Європі має стимулюватися за допомогою студен-

тського обміну та збагачення форм навчання. Європейський Союз наголошує на важливості розповсюдження Європаспортів (Europass) та затвердження Директиви про визнання професійної кваліфікації від 2005 р.

ЄС та всі країни-члени Співтовариства повинні дотримуватися політики соціальної адаптації, з її всебічним підходом, фокусуванням на цільових проблемних групах, наприклад, на дітях із малозабезпечених сімей. Повернення до сталого розвитку завбачає демографічний динамізм, посилення соціальної інтеграції та більш повне використання людського потенціалу, уособленням якого є європейська молодь. Для цього Європейський Союз затвердив Європейський Молодіжний Пакт — один з інструментів, який слугуватиме досягненню цілей Лісабонської стратегії.

Важливо, щоб результатом дій ЄС та країн-членів Співтовариства став вагомий і практичний внесок до економічного зростання та зайнятості. Ця мета така: спрощення ідентифікації пріоритетів при збереженні загального балансу стратегії між різними компонентами, посилення впровадження цих пріоритетів на ґрунті більш повного залучення країн ЄС.

III. Стабільний розвиток

Європейський Союз погоджується прийняти декларацію про головні принципи поступального розвитку на наступному засіданні у червні 2005 р. Нова, всебічна, більш амбіційна стратегія, визначення цілей, пріоритетів та процедура ефективного моніторингу повинні базуватися на позитивному довгостроковому баченні та мають повністю інтегруватися на внутрішньому та зовнішньому вимірах.

IV. Кліматичні зміни

Європейський Союз розуміє, що кліматичні зміни призводять до загальних негативних наслідків для навколишнього середовища, до економічних та соціальних негараздів. З великим задоволенням він констатує початок дії Кіотського протоколу.

Європейський Союз схвалює комюніке Єврокомісії під назвою "Перемога у битві проти світових кліматичних змін" та просить ЄК продовжувати економічний аналіз стратегій зменшення викидів вуглецю в атмосферу.

V. ITER (міжнародний термоядерний експериментальний реактор)

Європейський Союз наголошує на необхідності до кінця 2005 р. розпочати будівництво міжнародного термоядерного експериментального реактора на території Європи та закликає Єврокомісію зробити все можливе, щоб підписати міжнародну угоду з цього приводу до липня 2005 р.

VI. Підготовка до саміту ЄС у вересні 2005 р.

Європейський Союз схвалює презентований генеральним секретарем ООН у березні 2005 р. звіт, який називається "В більшій свободі: до розвитку, безпеки та людських прав для всіх". Європейський Союз підтверджує, що Співтовариство має твердий намір разом з ООН грати провідну роль у світовій політиці та у підготовці до саміту зокрема.

ЄС із задоволенням відзначає, що діалог триває та розширюється на всіх рівнях із країнами, з якими Євросоюз підтримує стратегічні відносини з наміром їх всебічного розвитку після успішного проведення саміту у вересні 2005 р.

VII. Ліван

Європейський Союз підтверджує рішення стосовно ситуації в Лівані (березень 2005 р). ЄС засвідчує прихильність до суверенного, незалежного та демократичного Лівану.

Докладніше на сайті:
http://europa.eu.int/news/index_en.htm

ЄС ДАЄ НОВИЙ ПОШТОВХ ПРОДОВЖЕННЮ НАФТОПРОВОДУ

«Одеса-Броди»

ДО Плоцька

Після підписання Плану дій Україна-ЄС експерти з Європейської Комісії, Польщі та України зустрілися у Києві 11 березня 2005 року на тристоронньому технічному засіданні, щоб розглянути стан розвитку проекту нафтопроводу "Одеса-Броди-Плоцьк".

Довідка

У травні 2003 року була підписана Спільна декларація Кабінету Міністрів України, Ради Міністрів Республіки Польща та Європейської Комісії на підтримку Проекту Євроазіатського нафтотранспортного коридору. Цією Декларацією було засновано тристоронню європейсько-польсько-українську експертну робочу групу, завданням якої було розробити проект нафтотранспортної системи "Одеса-Броди-Плоцьк". На круглому столі "Одеса-Гданськ: північний вимір каспійської нафти" державні нафтові підприємства Польщі (PERN "Przyjazn" S.A.) та України (BAT "Укртранснафта") погодилися створити спільну групу для розробки концепції проекту продовження нафтопроводу від Брод до Плоцька.

У листопаді 2003 року уряди України та Польщі підписали Міжурядову Угоду щодо використання обладнання нафтотранспортної системи "Одеса-Броди" та її інтеграції з польським обладнанням. Ця Угода була посвідчена Європейською Комісією. Врешті у липні 2004 року представники BAT "Укртранснафта" та PERN "Przyjazn" завершили реєстрацію ТОВ "Міжнародне трубопровідне підприємство "Сарматія".

Технічна допомога ЄС дозволить завершити виконання всіх вимог, необхідних для початку будівництва нафтопроводу.

Під час засідання експерти дійшли згоди щодо технічного об'єму робіт у рамках проекту технічної допомоги ЄС обсягом 2 млн. євро, спрямованих на завершення технічних, правових і економічних досліджень, необхідних для спорудження цього важливого транспортного коридору.

Підтримуючи цей інфраструктурний проект, Європейський Союз демонструє свою готовність до впровадження Плану дій Україна-ЄС, де нафтопровід "Одеса-Броди-Плоцьк" визначено як один із

пріоритетів у контексті інтеграції європейської та української енергетичних інфраструктур. ■

<http://www.delukr.cec.eu.int>

Фото Фотобанк

ДЕРЖАВНУ ДОПОМОГУ ПІД НАДІЙНИЙ КОНТРОЛЬ

У середині березня в приміщенні Національного Банку України відбувся круглий стіл на тему "Контроль за наданням державної допомоги суб'єктам господарювання як складова державної конкурентної політики".

Цей захід організовано в рамках програми технічної допомоги ЄС за проектом "Правова та інституційна основа захисту конкуренції в Україні" у співпраці з Представництвом Європейської Комісії в Україні та Антимонопольним комітетом України.

До участі в круглому столі були запрошені члени Уряду, народні депутати України, представники відповідних міністерств та відомств, а також міжнародні експерти з питань конкурентної політики та законодавства. Засідання відкрив Посол та Голова Представництва Європейської Комісії в Україні, Молдові та Білорусі п. Ієн Боуг, а в обговоренні запропонованої тематики взяли участь представники Генерального Директорату Європейської Комісії з питань конкуренції, відомі експерти з Німеччини, Польщі та інших країн-членів ЄС.

Дискусія з питань формування системи контролю за наданням державної допомоги в Україні є своєчасною з огляду на відповідні зобов'язання України за Угодою про партнерство та співробітництво між Європейськими Співтовариствами та Україною, а також з огляду на ухвалений 21 лютого ц.р. План дій Україна-ЄС, який визначає основні напрямки двосторонніх відносин між ЄС та Україною на наступні три роки.

Контроль за наданням державної допомоги суб'єктам господарювання є одним із ключових компонентів сучасної конкурентної політики ЄС. Європейська Комісія визначає механізми запобігання надання державами-членами ЄС допомоги та пільг окремим суб'єктам господарювання, якщо це може призвести до невідповідного спотворення конкуренції на спільному ринку. Політика у сфері контролю за наданням державної допомоги тісно пов'язана з багатьма іншими політичними, економічними та соціальними інтересами суспільства, такими як забезпечення населення послугами загального користування, вирівнювання добробуту населення в регіонах, різних за рівнем економічного розвитку, зайнятості населення, інноваційного розвитку промисловості, захисту довкілля та збереження національних культурно-історичних надбань народу.

Організатори круглого столу сподіваються, що доповіді європейських експертів та дискусія з українськими політиками й урядовцями привернуть увагу органів влади до необхідності скорішого впровадження ефективної системи контролю за використанням бюджетних коштів, наданням пільг та субсидій окремим суб'єктам господарювання. Формування такої системи в Україні є елементом станов-

лення режиму рівних можливостей для підприємців і, як наслідок, розширення можливостей населення користуватися перевагами ринкової економіки. ■

<http://www.delukr.cec.eu.int/site>

КИЇВ ПРИЙМАЄ ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ДЛЯ БОРОТЬБИ З ТУБЕРКУЛЬОЗОМ

Туберкульоз — це інфекційна хвороба з серйозними наслідками для тих, хто від неї страждає. Після розпаду Радянського Союзу рівень захворюваності туберкульозом в Україні підвищився. За часів незалежності кожного року кількість виявлених нових випадків більш ніж подвоюється. Хоча туберкульоз і виліковується, кількість людей, які померли від цієї хвороби, дуже збільшується. Туберкульоз — це хвороба, яка може передаватися від людини до людини. Будь-хто може захворіти на туберкульоз. Більшість пацієнтів — це молоді люди, які належать до середнього класу. Багато з тих, хто помер, ніколи не отримували лікування. Ця ситуація потребує нового підходу.

За підтримки Європейського Союзу в місті Києві досягнуто значних успіхів у представленні нової стратегії боротьби з туберкульозом, яка відповідає європейським стандартам.

ЄС та Україна зняли обмеження на торгівлю текстилем

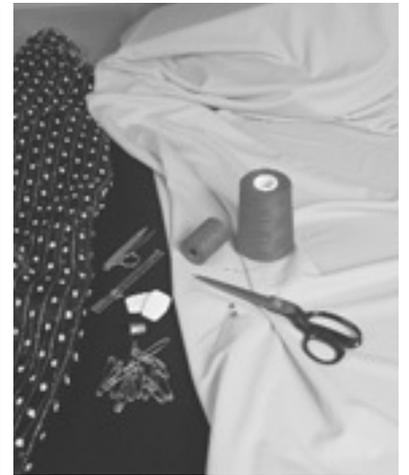

ЄС та Україна підписали двосторонню угоду про торгівлю текстилем. Згідно угоди, знімаються останні обмеження на торгівлю текстильними виробами та одягом. Обидві сторони погодилися знизити митні збори. Ще на початку 2001 року було знято кількісні обмеження, а тепер, із підписанням угоди, створені найбільш сприятливі умови для імпорту та експорту текстильних виробів і одягу.

Комісар ЄС Пітер Мандельсон заявив: "Ця угода стала важливим кроком у посиленні та лібералізації економічних і торговельних відносин між ЄС та Україною. Треба розчистити дорогу для більш перспективних економічних зв'язків, від яких виграють обидві сторони".

Угода, підписана 22 грудня 2004 року, продовжила умови дво-

сторонньої угоди, яка діяла з 1993 року. Після підписання попередньої угоди торгівля текстилем та одягом розвивалася дуже позитивно для обох сторін, особливо після скасування обмежень на початку 2001 року. Теперішня угода підтверджує пріоритетні умови для обох партнерів та знімає необхідність експортного ліцензування для української сторони.

Основні аспекти нової угоди:
— Україна та ЄС продовжують підтримувати тарифи, які не перевищують 4% для пряжі, 8% для тканин та 12% для одягу.

— Більше не діють кількісні обмеження та угоди з експортно-імпортного ліцензування.

— Обидві сторони утримуються від схвалення будь-яких нетарифних заходів, які можуть завадити торгівлі текстилем та одягом.

— Обидві сторони будуть зміцнювати тісну адміністративну співпрацю.

Угода також містить пункт про призупинення пільгових умов у разі недотримання домовленостей. ■

Подробиці на сайті:
http://europa.eu.int/comm/trade/goods/textile/index_en.htm

Історія питання

Після розширення ЄС став найбільшим торговельним партнером України (33% загального обсягу торгівлі). Зв'язки швидко зростають: починаючи з 1995 року, в середньому на 12% щороку, за 11 місяців 2004 р. — на 20%. В 2003 році український експорт до 25 країн ЄС склав 5,8 мільярдів, а імпорт — 8,8 мільярдів.

Український експорт текстилю та одягу до країн ЄС у 2003 сягнув 472 мільйонів, відповідно імпорт — 732 мільйонів. Україна експортувала одягу та готових виробів на 425 мільйонів, текстилю на 47 мільйонів.

В 2003 році загальний імпорт текстилю та одягу країн ЄС склав 75 мільярдів, а експорт — 44 мільярди. Головні текстильні партнери ЄС — Китай, Туреччина та Індія.

Для наближення законодавства України до Європейського Союзу та прискорення проведення суддівської реформи в Україні Європейським Союзом був запропонований проект по навчанню суддів господарських судів із національного та міжнародного законодавства, а також допомоги Державній Судовій Адміністрації (ДСА) щодо вдосконалення управління судами, комп'ютерної та статистичної служб.

РЕФОРМУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СУДІВ ТА ПІДТРИМКА ДЕРЖАВНОЇ СУДОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Проект був започаткований у другій половині лютого 2004 року. Після виконання його протягом року Європейська Комісія вирішила продовжити фінансування ще на один рік, до 31 Грудня 2005 року.

Протягом 2004 року у рамках проекту було проведено 11 навчальних сесій для 738 учасників, стосовно статусу, ролі та коду поведінки суддів (2 сесії), судового управління та управління справами, оформлення та написання судових рішень, інформаційно-комунікаційних технологій для судів (2 сесії), судової статистики (2 сесії), доступу до міжнародного правосуддя та міжнародних комерційних контрактів.

Крім того, з травня 2004 року відбулося декілька міжнародних консультацій з Державною судовою адміністрацією, де були розглянуті такі питання:

- а) оцінка інформаційно-комунікаційних технологій для судів;
- б) два семінари, направлені на надання рекомендацій щодо створення структури Судової адміністрації та заходів для покращення її функціональності;
- в) три семінари стосовно оцінки української судової статистичної системи;
- г) оцінка системи української судової адміністрації та управління справами;
- д) семінар по забезпеченню рекомендацій по прискоренню судової реформи;
- е) семінар щодо потреб Академії Суддів, оцінка можливостей та стратегії розвитку;
- є) оцінка доступності правових інформаційних джерел в Україні.

Як наслідок проведення консультацій був створений детальний стратегічний план та аналітичні звіти, що були передані ДСА та Академії Суддів із метою рекомендувати можливі покращення.

В рамках проекту декілька груп працівників української судової системи здійснили наступні навчальні тури:

а) до Фінляндії, Данії та Англії. Метою подорожі було ознайомлення із судовим управлінням, управлінням справами, судовою статистикою та застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій у судових системах цих країн;

б) навчальний тур до Москви для 5 спеціалістів з інформаційно-технічного забезпечення;

в) тур із судового навчання у Францію-Іспанію та

г) тур із судового навчання до Нідерландів.

Загалом до 15 листопада 2004 року навчальні тури відвідали 36 українських посадовців та членів проекту.

Проект визначив ряд документів, що містять тексти Європейського законодавства та судові справи, які будуть перекладені та розміщені у законодавчій базі для суддівського користування в Україні. Окрім цього Проект фінансує технологічне та інформаційно-комунікаційне оснащення (комп'ютерну техніку, обладнання для звукозапису тощо), так само як і бібліотечні видання для ДСА та Академії Суддів із метою їх подальшого використання судами та під час навчання суддів.

Під час наступної роботи заплановано ряд інших програм. Так, се-

ред запланованої діяльності найбільш важливими є такі аспекти:

а) стратегічний та оперативний моніторинг Академії Суддів України, Вищого господарського суду України та системи господарських судів;

б) законодавче та політичне консультування з приводу Закону України "Про судову систему України" та інших законодавчих актів, що стосуються судової системи;

б) консультування з питань, що стосуються кадрової політики, матеріального компенсування та оплати праці, кваліфікаційних екзаменів та внутрішнього навчання.

В рамках Проекту також планується:

а) забезпечити допомогу при перекладі обраного Європейського законодавства, розробленні навчального курсу з написання судових актів на носіях CD-формату;

б) здійснити оцінку потреб та можливостей для проходження дистанційного навчання для суддів;

в) розробити програму та забезпечити доступ до судових програм;

г) ініціювати оцінку та створення громадської поінформованості, наприклад, підготовку та проведення громадського опитування з питань функціонування судової системи, розвиток кампанії щодо доступу до правосуддя, а також

д) проведення семінарів з певних питань для суддівської аудиторії (суддів, помічників суддів, працівників Державної Судової Адміністрації) у навчальних регіональних центрах Академії Суддів. ■

Мільйони жінок в усьому світі стають жертвами насильства всіх видів: жорстокого поводження в родині, залякування на роботі, морального тиску, сексуального насильства або примусу до проституції. Європейський парламент і ЄК приєдналися до неурядових організацій у вирішенні проблеми ролі та сприйняття жінки в країнах Європейського Союзу.

Боротьба ЄС

ІЗ НАСИЛЬСТВОМ ПРОТИ ЖІНОК

"Пекін + 10"

Пленарні дебати Європейського Парламенту стосувалися підготовки до Четвертої Світової Жіночої Конференції ООН, більш відомої як "Платформа дій "Пекін + 10", що була підписана 189 країнами десятиріччя тому. Ця платформа встановила дванадцять ключових областей, на яких повинні зосередитися уряди країн із тим, щоб досягти рівності за статевою ознакою. Серед них боротьба проти жіночої бідності, гарантії доступу до освіти й влади, дотримання основних прав людини та ін.

Боротьба з насильством у сім'ї

Європейський Парламент завжди турбувався цією проблемою. 8 березня був презентований проект, що пропонує оголосити 2006-й рік Європейським Роком боротьби з насильством проти жінок. Затвердження проекту очікується протягом цього року. У своїй резолюції Європейський парламент категорично засуджує насильницькі дії турецької поліції проти недавньої кампанії в Стамбулі за святкування Міжнародного Жіночого Дня.

Європейський Парламент вітає прийняття в грудні 2004 директиви про здійснення принципу статевої рівноправності в доступі та викори-

станні товарів і послуг. Як відомо, 25% усіх тяжких злочинів у Європі здійснюють чоловіки, які застосовують насилля проти дружин або сексуальних партнерок. Домашнє насильство існує в усіх країнах і в усіх соціальних прошарках.

Програма "Дафна"

З 1997 року в рамках програми "Дафна" більше 150 проектів загальною вартістю 17 млн. стосувалися жінок, які стали жертвами насильства. Програма "Дафна", її проекти й результати діяльності визнані усюди в Європі та поза її межами. Це унікальний внесок у боротьбу проти насильства й приклад дієвої практики в цій області.

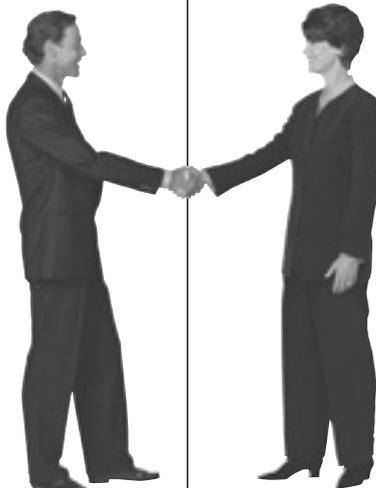
Програма "Дафна" ніколи не встановлювала меж для визначення насильства, але завжди заохочувала всіх, хто готував проекти, досліджуючи всі різновиди насильства, його вплив і наслідки. Від самого початку програма "Дафна" глибоко вивчила

проблему і знайшла сучасні відповіді на більшість питань, включаючи насильство в родині, насильство в школах та інших установах, насильство на роботі, комерційну сексуальну експлуатацію, гомосексуальні домагання та ін., а також багато форм насильства, які торкаються окремих вразливих соціальних груп, наприклад, інвалідів, етнічних меншин, людей, які живуть і працюють на вулицях.

Особливість програми "Дафна" полягає в тому, що вона працює безпосередньо з жертвами насиль-

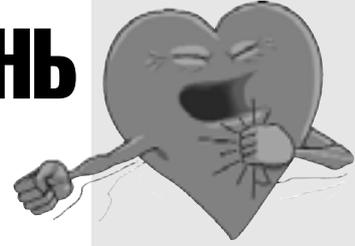
ства та особами групи ризику. Її допомогу отримують жінки, молодь, діти. Їм надається можливість прийняти активну участь у плануванні та самих акціях, а не бути сторонніми спостерігачами. На сьогодні більше 1000 організацій були засновані програмою

"Дафна" або приймали участь у її акціях. ■

http://europa.eu.int/news/index_en.htm

ЄВРОПЕЙЦІ ЗАЗНАЮТЬ ОБМЕЖЕНЬ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Такі дані було викладено у документі під назвою "Звіт громадян щодо результатів впровадження Європейської хартії прав пацієнтів", представленою нещодавно на конференції, організованій Союзом громадян-активістів.

У Звіті зафіксовано факти, котрі засвідчують, що серед загальноного вдосконалення медичного обслуговування в ЄС ще й досі існують деякі обмеження, на які скаржаться громадяни країн-членів. Зокрема, це стосується недостатньо досконалого медичного страхування, різного роду адміністративних та економічних ускладнень, доступу до медичних послуг та труднощів у

У цілій низці країн Європейського Союзу громадяни певних категорій мають обмежений доступ до закладів охорони здоров'я та медичних інновацій. Є також численні випадки скарг на недієву систему інформування щодо існуючого вибору захисту їхнього здоров'я.

проходженні лікування в інших державах-членах ЄС.

У так званому "чорному списку" перші позиції займають Португалія, Ірландія та Велика Британія. Разом з тим відзначено, що існують держави, де такі питання майже не стоять, — це Австрія та Греція.

За даними Звіту, в деяких країнах — таких, як Ірландія та Італія,

— підтвердилось існування перешкод, котрі насправді обмежують права певних груп населення повністю скористатися перевагами, наданими за програмою державного страхування.

Інші факти дещо схожого характеру було зафіксовано у Фінляндії, Франції, Німеччині, Ірландії, Швеції, Португалії та Великій Британії.

ПАРЛАМЕНТ АВСТРІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКА КОНСТИТУЦІЯ

Парламент Австрії прийняв рішення, за яким травень затверджено місяцем проведення голосування щодо Конституції Європи. Остаточний день проведення депутатського волевиявлення ще не затверджено.

Для ратифікації Конституції потрібно отримати дві третини голосів в обох палатах парламенту. Аналітики передбачають, що австрійські законодавці підтримають Основний Закон Європи.

Австрію відносять до тих держав-членів ЄС, які вирішили затвердити Конституцію парламентським шляхом. Інші країни виносять питання підтримки Європейської Конституції на загальнодержавний референдум. Основний Закон повинні ратифікувати всі 25 країн блоку до кінця жовтня 2006 року.

У лютому цього року першою провела референдум Іспанія, де громадяни переважною більшістю підтримали Конституцію, хоча явка громадян на голосування була низькою.

У БОЛГАРІЇ СУДИТИМУТЬ ЗА ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ЄС НЕ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ

Громадянин Болгарії може бути засуджений до шести років ув'язнення, якщо буде доведено, що з його провини фінансову допомогу Європейського Союзу було використано не за призначенням. Такий зміст нової поправки до Кримінального кодексу Болгарії. За іншою поправкою до кодексу, той, хто надав неправдиву інформацію задля отримання грантів від ЄС,

ризикуює провести рік у в'язниці та сплатити штраф у розмірі 1,5 тис. євро.

Очікується, що Болгарія вступить до Європейського Союзу у 2007 році. Передвступні реформи в країні фінансуються переважно через програми ЄС. Нещодавно болгарська преса повідомила про декілька випадків нецільового використання таких коштів.

ГРЕЦІЮ ПОПЕРЕДЖУЮТЬ

ЄК надіслала попередження Греції, яка нехтує європейським законодавством з авіаційної безпеки. Мета існуючих законів — покращити безпеку цивільної авіації шляхом запобіжних мір, у тому числі — впровадженням програм національного контролю за якістю польотів. І хоча ще 19 липня 2003 року Грецію зобов'язали виконувати вищезгадані юридичні норми, до цього часу в країні не було затверджено жодної програми національного контролю за польотами.

Програма контролю якості польотів стежить за ефективністю національних програм безпеки цивільної авіації та їх відповідністю міжнародним стандартам. Контрольні програми включають регулярний моніторинг діяльності аеропортів та повітряних перевізників, що працюють у країнах ЄС. Моніторинг також дозволяє національним інспекторам проводити інспекторські перевірки роботи аеропортів.

Старіння Європи:

Фото Фотобанк

ЦЕ СТОСУЄТЬСЯ НАС ІЗ ВАМИ

Євросоюз опинився на порозі безпрецедентних демографічних змін, які матимуть значний вплив на суспільство.

У середині березня Єврокомісія оприлюднила Green Paper — "Зелений документ про демографічні зміни". Статистика свідчить, що до 2030 року ЄС утратить 20,8 млн. (6,8%) працюючих громадян. У 2030 році приблизно дві особи у віці 15-65 років повинні будуть забезпечувати одного пенсіонера віком старше 65 років. Через 25 років у Європі буде 18 млн. дітей та підлітків — значно менше, ніж сьогодні.

Старіння європейського суспільства стосується не тільки працівників передпенсійного віку та пенсійної реформи. Цей процес матиме вплив на всі аспекти нашого життя: на діяльність бізнесових структур та організацію роботи, міське планування, дизайн квартир, суспільний транспорт, поведінку виборців, інфраструктуру ринку, купівельну спроможність міських жителів та ін. Люди житимуть довше та матимуть якісніше медичне обслуговування, але при цьому буде знижуватися народжуваність та відсоток працюючих осіб.

У 2030 р. кількість працівників передпенсійного віку (55-64 роки) сягне 24 млн. Тоді покоління "бебі-бумерів" вийде на пенсію, а на території ЄС проживатиме 34,7 млн. осіб віком старших 80 років (порівняно з 18,8 млн. сьогодні). З 1960 р. середня тривалість життя жінок збільшилася на 5 років і чоловіків — на 4 роки. До 2050 р. кількість пенсіонерів старших 80 років зросте на 180%.

У 2003 р. рівень народжуваності впав до 1,48, що набагато менше рівня, не-

обхідного для репродукції суспільства в цілому (2,1 дитини на жінку). Статистика прогнозує, що населення ЄС зменшиться з 469,5 млн. у 2025 р. до 468,7 млн. у 2030 р. І навпаки, у 2000-2025 рр. населення США зросте на 25,6%.

Серед 10 країн світу з найнижчим рівнем народжуваності є й три країни-члени ЄС: Чеська республіка (1,17 дитини на жінку), Словаччина (1,2) та Словенія (1,22), а також одна країна-кандидат (Болгарія — 1,24). В Італії, Іспанії, Німеччині та Польщі рівень народжуваності менший 1,3 дитини на жінку.

Три фактори зумовлюють демографічне старіння:

- зниження репродуктивної здатності,
- зростання тривалості життя,
- старіння покоління "бебі-бумерів".

Населення кількох країн-членів ЄС уже сьогодні зменшується: Угорщини, Латвії, Литви, Словаччини, Чеської республіки.

Серед 6 найбільш населених країн ЄС тільки у Великій Британії та Франції у період 2005-2050 рр. населення зросте (відповідно на 8% і 9,6%). У багатьох країнах падіння народжуваності компенсуюватиметься за рахунок іммігрантів.

Підвищення тривалості життя

За даними на 2000 рік середня тривалість життя у країнах ЄС була:

- для чоловіків — 74,8 рік
- для жінок — 81,1

Варто зазначити, що Європа — перший у світі континент, який переживає процес демографічного старіння. Населення сусідніх регіонів — в Африці та на Близькому Сході — почне старіти значно пізніше: воно набагато молодше. Середній вік жителів сусідніх країн складає 20 років і менше, порівняно з 35 роками в

Європі. У Китаї населення також постане, зменшення кількості населення почнеться з 2025 р.

Старіюча робоча сила

У 2005-2030 рр. кількість осіб старших 65 років зросте на 52,3%, а у віковій групі 15-64 років — зменшиться на 6,8%. Відсоток непрацюючої молоді та пенсіонерів по відношенню до працюючих зросте з 49% у 2005 р. до 66% у 2030 р. Щоб перекрити втрати, необхідно підняти рівень зайнятості більш як на 70%.

Ці демографічні зміни матимуть загальний вплив на рівень життя, соціальні стандарти, стосунки між поколіннями. Сучасна Європа ніколи не досягне економічного зростання, якщо не підніме рівень народжуваності. Така ситуація — результат змін у структурі сім'ї: багаторічне навчання та пізнє працевлаштування, часті переїзди місця роботи, дороге житло та відсутність необхідних пільг.

"Самі тільки політики неспроможні вирішити цю проблему, — вважає Комісар ЄС із проблем сім'ї пан Шпідла. — Вони повинні разом із суспільством змінити існуючі штампи, коли жінок, які повертаються до робочого місця після народження дитини, називають "поганими матерями", а чоловіків, котрі виховують дитину, — "м'якими" або "безхребетними".

ЄК планує проведення Європейської конференції з проблем сім'ї та народжуваності. В ній приймуть участь провідні експерти, політики високого рівня та суспільні діячі. Девіз конференції зазначений у "Зеленому документі про демографічні зміни". Він звучить так: "За нову солідарність між поколіннями!" ■

Подробиці на сайті:
http://europa.eu.int/comm/employment_social

ВИПУСК ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ В ЄВРОЗОНІ

збільшився на 0,5%

Виробництво збільшилося на 0.5 % у грудні, після зменшення (0.4 %) у листопаді. Продукція в 24 країнах ЄС збільшилася на 0.4 % у січні 2005, після підвищення на 0.2 % у грудні й падіння на 0.1 % у листопаді. У січні 2005 р., порівняно з цим же місяцем 2004 р., промислове виробництво зросло на 2.2 % у Єврозоні та на 1.7 % у 25 країнах ЄС.

Щомісячна статистика

У січні 2005 р., порівняно з груднем 2004 р., випуск засобів виробництва зріс на 1.4 % у Єврозоні та на 1.2 % у 25 країнах ЄС. Виробництво товарів народного споживання з необмеженим терміном придатності зросло відповідно на 1.3 % і 1.2 %, напівфабрикатів — на 0.4 % в Єврозоні та на 0.6 % у 25 країнах ЄС. Випуск товарів з обмеженим терміном придатності збільшився відповідно на 0.2 % і 0.3 %. Енергетичний сектор зменшив показники відповідно на 0.9 % і 1.3 %.

За даними Евростату, у січні 2005 р., порівняно з груднем 2004 р., випуск промислової продукції з урахуванням сезонних коливань у Єврозоні підвищився на 0.5 %.

У січні 2005 р. у країнах-членах ЄС промислове виробництво зросло в десятих і зменшилося в дев'ятих країнах. Найбільший ріст виробництва зареєстровано в Ірландії (+4.5 %), Польщі (+3.4 %), Німеччині (+3.2 %), Чеській республіці (+1.8 %) і Словаччині (+1.7 %), а зменшення — в Португалії (-5.0 %), Фінляндії (-4.1 %), Латвії (-2.6 %), Естонії (-2.3 %) і Литві (-2.2 %).

Щорічна статистика

У січні 2005 р., порівняно із січнем 2004 р. виробництво напівфабрикатів зросло на 3.0 % в обох зонах. Випуск засобів виробництва зріс відповідно на 3.0 % в Єврозоні і на 2.7 % у 25 країнах ЄС.

Виробництво товарів народного споживання з необмеженим терміном придатності зменшилося відповідно на 2.1 % і 0.7 %. Випуск товарів з обмеженим терміном придатності збільшився відповідно на 2.1 % і 1.2 %. Виробництво енергії збільшилося на 1.1 % в Єврозоні, але зменшилося на 1.0 % у 25 країнах ЄС. У січні 2005 р. найбільший ріст виробництва промислової продукції був зареєстрований у Литві (+7.8 %), Чеській республіці (+6.8 %), Словаччині (+5.5 %), Ірландії (+4.8 %) та Польщі (+4.7 %), а зменшення — в Данії (-1.6 %), Італії (-1.5 %), Латвії (-1.3 %) та Нідерландах (-1.0 %). ■

http://europa.eu.int/comm/press_room/index_en.htm

БЮДЖЕТИ КРАЇН ЄС ТА ЇХ ВИКОНАННЯ

Урядовий дефіцит країн Єврозони і 25 країн ЄС склав відповідно 2.7 % і 2.6 % валового внутрішнього продукту, а урядовий борг — 71.3 % і 63.8 %. У 2004 р., порівняно з 2003 р., урядовий дефіцит покращився, в той же час урядовий борг збільшився. В Єврозоні урядовий дефіцит зменшився з 2.8 % валового внутрішнього продукту в 2003 р. до 2.7 % у 2004 р., а в 25 країнах ЄС зменшився з 2.9 % у 2003 р. до 2.6 % у 2004 р.

Ці результати базуються на даних про урядовий дефіцит і борги за 2004 рік, переданих 25 країнами ЄС до Єврокомісії. Це повідомлення базується на системі ESA95 національних рахунків. Додаткові дані були надані Евростатом (Eurostat). Однак стосовно деяких країн-членів ЄС Евростат повинен провести подальшу перевірку дефіциту та боргу.

В 2004 році найбільший урядовий дефіцит у відсотку до валового внутрішнього продукту було зареєстровано в Греції (-6.1 %), на Мальті (-5.2 %), у

Польщі (-4.8 %), Угорщині (-4.5 %), на Кіпрі (-4.2 %). За той же період шість країн-членів ЄС повідомили про урядовий прибуток: Данія (+2.8 %), Фінляндія (+2.1 %), Естонія (+1.8 %), Швеція (+1.4 %), Ірландія (+1.3 %) і Бельгія (+0.1 %). У цілому, чотирнадцять країн-членів ЄС відзначили поліпшення балансу щодо валового внутрішнього продукту, а десять — погіршення показників.

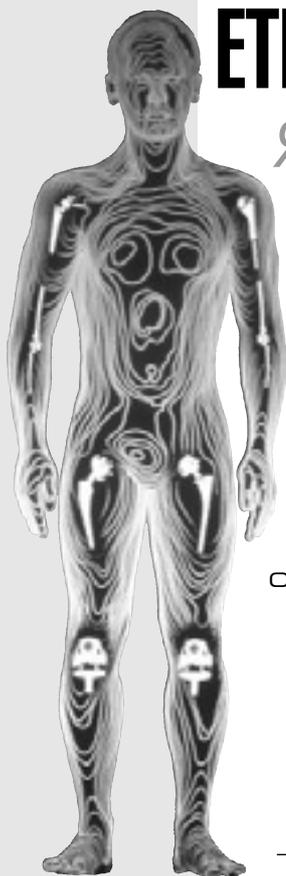
У 2004 році найнижчий рівень урядового боргу до валового внутрішнього продукту був зареєстрований в Естонії

(4.9 %), Люксембургу (7.5 %), Латвії (14.4 %) і Литві (19.7 %). Дев'ять країн-членів ЄС мали відношення урядового боргу вище 60 % валового внутрішнього продукту у 2004 році, так само, як і у 2003 р. Греція (110.5 %), Італія (105.8 %), Бельгія (95.6 %), Мальта (75.0 %), Кіпр (71.9 %), Німеччина (66.0 %), Франція (65.6 %), Австрія (65.2 %), і Португалія (61.9 %). Додаткова інформація на сайті:

http://europa.eu.int/comm/press_room/index_en.htm

ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВЖИВЛЯННЯ ІМПЛАНТАТІВ.

Як до них ставляться ЄК та Європейська група з питань етики

У середині березня Європейська група з питань етики у сфері науки і нових технологій оприлюднила свою оцінку стосовно етичних аспектів використання імплантів ІСТ (інформаційно-комунікаційних технологій), які вживлюються в людське тіло.

Європейська група з питань етики — це незалежна, мультидисциплінарна, консультативна група, до складу якої входять дванадцять осіб. Група інформує Європейську Комісію стосовно етичних цінностей, на які слід звернути увагу при впровадженні новітніх наукових та технологічних розробок.

На перший погляд, вживляння імплантів ІСТ не містить етичної проблематики, якщо йдеться, наприклад, про кардіостимулятори. Однак, хоча імплантати ІСТ можуть застосовуватися для відновлення та реабілітації втрачених фізичних здібностей, разом із ними існують інші пристрої, використання яких видається проблематичним з етичної точки зору, особливо якщо такі пристрої можна придбати через інтернет. Імплантати ІСТ можуть по-різному використовуватися в неетичних цілях — для всіх видів соціального спостереження або маніпуляцій. Уже мали місце випадки, коли провадило-

ся вживляння мікрочипів з метою індивідуального або соціального контролю.

Нейронауки розвиваються дуже швидко. Вже розроблено мозкові імплантати з метою зменшення тремтіння, яке виникає при хворобі Паркінсона. Досвід свідчить, що імплантати ІСТ можуть впливати на нервову систему, зокрема на мозкову діяльність і, відповідно, на людську особистість, на індивідуальність і незалежність. Як вважають представники Європейської групи з питань етики, використання обох типів імплантів вимагає повної інформованості та згоди клієнта. Ця інформація повинна стосуватися не тільки можливої користі чи шкоди для здоров'я при вживанні чипів, але й можливості використання їх для визначення місця перебування особи або доступу до інформації, записаної на цих мікропристроях.

Свобода досліджень повинна бути обмежена з огляду на важливість недоторканості особи. Етичні зауваження з цього приводу не треба розуміти як перешкоду розвитку науки й технологій, це — бар'єр проти можливого злочинного використання.

Європейська група з питань етики висловлює спільну точку зору: немедичне використання імплантів ІСТ — це потенційна загроза людській гідності та демократичному суспільству.

Оскільки дані про стан організму вносяться на імплантати, слід виробити принципи захисту цієї інформації. Необхідно гарантувати приватність і конфіденційність такої бази даних. Не тільки індивідуум має право на захист цієї бази даних, але й суспільство повинно подбати про те, щоб існуючі

онлайнні системи та системи зовнішнього спостереження не обмежували права людини. Це особливо важливо, коли чіпи входять до системи нагляду за станом здоров'я і періодично або постійно відбувається передача даних. Треба категорично заборонити використання імплантів ІСТ для отримання дистанційного контролю над волею людини.

Імплантати ІСТ ні в якому разі не можна використовувати для створення двокласового суспільства або для поглиблення прірви між розвинутими державами та іншими країнами. Часткове

використання імплантів може бути дозволено для нагляду за дітьми та підлітками, щоб повернути їх у "нормальне" суспільство (мова йде про хворих та проблемних дітей без генетичних відхилень), за їх бажанням і згодою. Слід ще зауважити, що доступ до імплантів повинен базуватися на медичній необхідності, а не на фінансових можливостях людини чи її соціальному статусі.

Сьогодні правова база використання імплантів не повністю захищає права особи. Європейська група з питань етики у сфері науки і нових технологій вважає, що використання імплантів у медичних цілях повинно регулюватися так само, як і застосування наркотиків — при медичній необхідності. Використання імплантів лише частково врегульовано директивою 90/385/ЄЕС Європейської Ради. Європейська група з питань етики рекомендує Єврокомісії виступити із законодавчою ініціативою з цього питання. ■

Більш докладно:
http://europa.eu.int/comm/european_group_ethics/index_en.htm

використання імплантів у медичних цілях повинно регулюватися так само, як і застосування наркотиків

Вже мали місце випадки, коли проводилося вживляння мікрочипів з метою індивідуального або соціального контролю.

Водень — ЕНЕРГІЯ МАЙБУТНЬОГО

На другій сесії Генеральної Асамблеї, яка відбулася 17-18 березня, Європейська Платформа водневих технологій і чистого палива надала свої пропозиції про середньо- та довгостроковий розвиток використання водню і паливних елементів із метою екологічно чистого транспортування та переробки енергії.

Економіка Європи залежить від коливань цін на нафту. На неї впливають проблеми глобального потепління та зростання попиту на енергію. Сьогодні водень та його паливні елементи широко визнані як зручний і нешкідливий для навколишнього середовища енергетичний носій, застосування якого зменшує викиди газів, що сприяє покращенню якості повітря та безпеці енергопостачання.

Як енергоносіє водень особливо важливий для транспортного сектора. Платформа водневих технологій і чистого палива, за підтримки Європейської Комісії, об'єднує всіх головних дійових осіб водневого сектора — промисловців, вчених науково-дослідних інститутів, представників влади та неурядових організацій.

"Потенціал водневого палива захоплює. Ми вже маємо прототипи — зразки транспортних засобів, які працюють на водні. За оцінками експертів, комерціалізація та масове виробництво такого палива може розпочатися до 2020," — сказав Джеймс Потокнік, європейський уповноважений у справах науки й досліджень. — Зібравши разом усі зацікавлені сторони, за підтримки Європейської Комісії, Платформа водневих технологій сприятиме кращому використанню дослідницьких ресурсів".

Платформа схвалила два документи, які забезпечать середньо— та довгострокове співробітництво в цьому секторі. Перший документ стосується стратегічних досліджень, програм розробки та демон-

страції прототипів. Його дія розрахована на найближчі 10 років. Дослідження проводитимуться на сучасному технологічному рівні, що сприятиме досягненню лідерства у світовому масштабі.

Також документ пропонує бюджетні статті для головних напрямків досліджень: виробництво, зберігання та транспортування водню. Мета цих заходів — зменшення об'єму паливної системи в 10-100 разів, покращення ефективності та надійності сучасних паливних систем у 2 рази, зменшення коштів на транспортування водню в три і більше разів для конкурентоспроможності з існуючими паливними системами.

Другий документ — стратегія розгортання — описує перші кроки й ключові віхи для виходу на ри-

нок портативних, стаціонарних і транспортних паливних систем до 2020 року. Документ також наголошує на важливості участі в проєкті об'єднаних державних та приватних товариств, створення яких заохочує Платформа. Це необхідно для того, щоб перейти від існуючої стадії досліджень та демонстрації прототипів до виходу на ринок товарів масового споживання з використанням нових паливних та водневих технологій.

Засіданню Генеральної Асамблеї передував показ прототипу водневого транспортного засобу й виставка, на якій демонструвалися сучасні досягнення у водневих технологіях. ■

Деталі на сайті:
<https://www.hfpeurope.org>

ЄВРОКОМІСІЯ НЕ ВІРИТЬ "MICROSOFT"

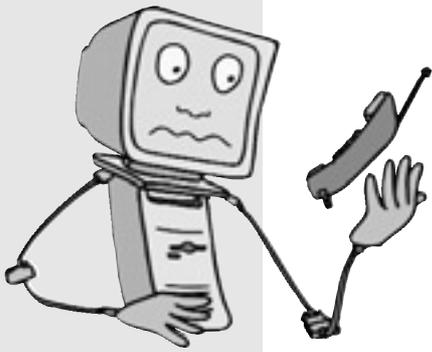
Представники Європейської Комісії заявили, що "Microsoft Corp." не виконує розпорядження щодо порушень компанією антимонопольного законодавства Євросоюзу. У 2004 році ЄС зобов'язав "Microsoft" виплатити штраф на загальну суму 497 млн. євро і випустити на ринок версію "Windows" без вбудованого додатка для роботи з мультимедіа "Windows Media Player". Комісія провела дослідження серед роздрібних продавців і виробників комп'ютерів, щоб з'ясувати, чи виконує "Microsoft" вказівки європейського регулюючого органу і чи ефективні заходи, вжиті американською компанією.

"У нас є сумніви у тому, що "Microsoft" виконує всі наші вимоги", — заявив прес-секретар Європейської Комісії Джонатан Тодд.

У свою чергу керівник прес-служби "Microsoft" Том Броукс заявив: "Ми маємо намір продовжувати нашу спільну роботу з Європейською Комісією".

Якщо Європейська Комісія вирішить, що "Microsoft" не приймає достатніх кроків для виконання її розпоряджень, американська компанія може бути оштрафована на суму, яка складає 5% її денного виторгу.

За матеріалами Інтерфаксу.

ЄС ВИСТУПАЄ ЗА ДОСТУП ДО ІНТЕРНЕТ-ТЕЛЕФОНІЇ НА КОНКУРСНІЙ ОСНОВІ

"Договір про Інтернет Протокол має радикально змінити існуючу ринкову структуру," — підкреслювалося на засіданні Європейської Регулятивної групи (ЕРГ) у Брюсселі.

Там зібралися представники 25 національних груп, відповідальних за ринок електронних комунікацій. ЄРГ ухвалила загальну постанову Voice over Internet Protocol (VoIP), яка має спростити розповсюдження інтернет-телефонії в країнах Європи. Європейська Комісія схвалює полегшений доступ до інтернет-телефонії у межах ЄС, що має здійснюватися, як то кажуть, "одним легким дотиком". Це найкращий спосіб підтримати здорову ринкову конкуренцію між інтернет-провай-

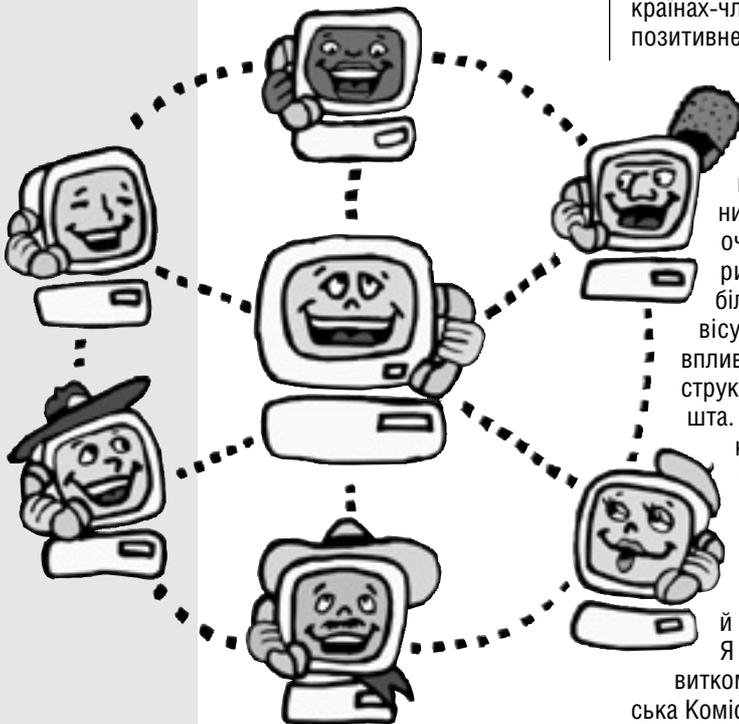
Фото Фотобанк

дерами та традиційними телефонними мережами.

"Я підтримую відкрите, на конкурсній основі, поширення інтернет-телефонії (VoIP) в усіх 25 країнах-членах ЄС. Я вітаю спільне позитивне вирішення цього питання з боку представників усіх країн ЄС, — наголосила комісар ЄС Вівієн Редінг, яка відповідає за інформаційний простір та медіа. — Я очікую, що VoIP сприятиме ринковим інноваціям та більш різноманітному сервісу, матиме ще більший вплив на споживачів і бізнес-структури, ніж електронна пошта. VoIP — це тільки верхівка айсберга. Сервіс на базі IP-мережі стане основою для широкого спектру комунікаційних послуг, виграшних не тільки для споживачів, а й для економіки в цілому. Я переконана, що з розвитком цього ринку Європейська Комісія та національні регуля-

тивні органи упевняться, що розповсюдження нових IP-послуг в усіх країнах ЄС не зустрине перешкод чи обмежень".

До цього часу інтернет-телефонія відіграла другорядну роль (як електронна пошта та Інтернет десяти років тому), але сьогодні вона здобула визнання і серед пересічного споживача, і у ділових колах. Із широким розповсюдженням інтернет-технологій телефонні мережі будуть повністю реконструйовані, в результаті чого структура електронних комунікацій ЄС стане більш гнучкою й економічною. У червні 2004 року Комісія провела публічні консультації, щоб прояснити, як регулюватиметься розповсюдження VoIP-послуг. Відтепер комісар Редінг та її підлеглі будуть тісно співпрацювати з національними регулятивними органами для того, щоб упевнитися, що інтернет-телефонія матиме можливість розкрити свій потенціал для інновацій та доступу в сектор електронних комунікацій на конкурсній ринковій основі. ■

ЗМІНИ КЛІМАТУ ТА ЄС

Директорат Центру просив Єврокомісію, країни-члени, комісії морських і річкових басейнів та всіх інших учасників проекту розробити деталізовані прогнози можливих наслідків зміни клімату. Звіт був оприлюднений на тлі численних наукових свідчень глобального потепління. Згідно з даними Міжнародної групи зі зміни клімату, середня світова температура земної поверхні підвищилася на $0.6 \pm 0.2^\circ\text{C}$ у період з 1861 до 2000 р. Це безпрецедентний факт минулого тисячоліття. За прогнозами, у 21 столітті цей показник зросте на 1.4°C — 5.8°C .

Потепління матиме істотний реальний і потенційний вплив на водні екосистеми — світові океани, європейські озера й моря, середземноморські прибережні лагуни. У звіті акцентується увага на зміни в біологічних, хімічних і фізичних особливостях європейських водних басейнів. Існуючі непомітні зміни в кліматі, які ведуть до підвищення рівня морів на 1-2 мм/рік, мають сильний вплив на водну екологію, підсилюють прибережну ерозію, змінюють поживні речовини, що призводить до втрат численних морських організмів.

У звіті також задокументовано інтенсифікацію гідрологічного циклу через надзвичайні погодні події — повені, посухи і таке інше. У минулому столітті щорічна кількість атмосферних опадів у північній Європі збільшилася на 10-40 %, а у середземноморському басейні зменшилася на 20 %. Прогнозується зростання небезпек, пов'язаних із масштабними погодними явищами. Це вочевидь вплине на конкуруючі потреби різних водних секторів, особливо у містах, та на зміни сільськогосподарського циклу — найуразливішої сфери людської діяльності, яка залежить від погодних умов.

Міжнародна Група зі змін клімату, Європейська агенція з навколишнього середовища й Арктична рада розробили рекомендації що-

до середньо— та довгострокових дій у цій сфері. Також детально обговорювався вплив кліматичних змін на екологічний статус водних басейнів Європи.

Програма протидії повеням

Єврокомісія розробляє кризовий менеджмент у рамках програми протидії повеням. Повені впливають на економічне життя і навколишнє середовище та підривають просування Європи на шляху сталого розвитку та конкуренції. У 1998-2002 роки Європа постраждала від 100 найбільш руйнівних по-

Фото Фотобанк

венеї, в тому числі від катастрофічних затоплень у руслах Дунаю та Ельби у 2002 році. З 1998 р. повені спричинили смерть 700 осіб, переселення півмільйона чоловік та економічні збитки на 25 млрд євро.

Програма протидії повеням складатиметься з трьох різних, але тісно пов'язаних акцій:

- обмін досвідом та знаннями, підвищення готовності;
- розвиток цільового доступу до оптимального використання коштів;
- розвиток законодавчої ініціативи.

Ризик повеней, ймовірно, збільшиться протягом наступних ро-

Директорат об'єднаного центру досліджень ЄК оприлюднив новий загальний звіт на тему "Зміни клімату та європейський водний вимір". Співавторами дослідження виступили більш ніж 40 провідних європейських учених. Звіт буде використано для оцінки існуючої "водної політики" і перевірки пристосування реального або очікуваного впливу на зміни клімату.

ків. По-перше, до цього призведуть зміни у кліматі, по-друге, постраждає більша кількість людей, які проживають у гіпотетичних районах затоплення, а також більша кількість підприємств у цих же районах зазнають збитків.

До того ж ризик повеней значно підвищують вирубка лісів, меліоративні роботи, знищення річищ, погане планування. Тому вкрай необхідно точно окреслити райони можливого затоплення й місця, до яких може дістатися повінь. Така інформація важлива не тільки для спеціалістів, а й для жителів проблемних районів, які повинні завжди бути напоготові.

ЄК збирається розробити пропозиції, які включатимуть розробку карт можливої повені, плани евакуації та ризиковий менеджмент. До роботи долучатимуться всі структури в рамках відповідних проектів, наприклад, проекту Спільної сільськогосподарської політики та політики нових зв'язків у межах ЄС. Детальна інформація на сайті:

http://europa.eu.int/comm/environment/water/flood_risk/index.htm

БОРОТЬБА З ПІДРОБКАМИ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ РОСЛИН

25 березня ц. р. пройшла акція в рамках проекту Tacis/Bistro "ПРОТИДІЯ ВИРОБНИЦТВУ ТА ВЖИВАННЮ ПІДРОБЛЕНИХ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ РОСЛИН".

Проблема фальсифікації на ринку ЗЗР є складною і вимагає участі всіх уповноважених органів, які регулюють ринок ЗЗР в Україні. В рамках проекту, що здійснюється за фінансуванням Європейського Союзу, об'єдналися такі державні органи та неприбуткові установи, як Комітет ВР України з питань аграрної політики та земельних відносин, Міністерство аграрної політики України, Головна державна інспекція захисту рослин, Українська Асоціація Захисту Рослин, Агрохімічний комітет Європейської Бізнес Асоціації та інші.

Підроблена продукція має негативний вплив на всі сфери життя держави: економіку, екологію та здоров'я громадян. Сьогодні близько 20% засобів захисту рослин є підробними, незаконно імпортованими або незаконно переупакованими, 50% продукції в маленьких упаковках — підробка. Річні втрати надходжень до бюджету у вигляді податків складають 30 мільйонів гривень; втрати прибутків законних виробничих і збутових підприємств оцінюються у 18 мільйонів євро. Оскільки вирішальним фактором для населення України залишається ціна, особливо для мешканців маленьких міст та населених пунктів, розташованих у сіль-

ській місцевості, споживачі з відносно низьким рівнем доходів продовжують купувати більш дешеві підроблені продукти. Це завдає шкоди їхньому врожаю, що, в свою чергу, призводить до серйозних екологічних ризиків і становить загрозу для здоров'я людей. Збут підробної продукції перешкоджає розвитку ринкових відносин і ставить під сумнів застосування принципів ринкової економіки, таких як чесна конкуренція.

В ході проекту з'ясувалося, що таку складну проблему можна вирішити лише за допомогою держави. Саме тому комітет ВР України з питань аграрної політики та земельних відносин звернувся до Європейського Союзу з проханням про підтримку. ЄС пішов назустріч Україні. "Співробітництво в сфері захисту навколишнього середовища та охорони здоров'я є одним з пріоритетних напрямків співпраці ЄС з Україною. ЄС сьогодні вже фінансує декілька паралельних проєктів, які спрямовані на контроль стандартів сільськогосподарської продукції відповідно до вимог СОТ-СФС", забезпечення належного економічного управління та загального усвідомлення споживачами своїх прав", — зауважив Ремі Дюфло, другий секретар, начальник секції Представництва Європейської Комісії в Україні.

Нинішній проєкт було розроблено з урахуванням попереднього досвіду. Пріоритетними задачами його стануть забезпечення захисту прав споживачів і

виробників, координація між зацікавленими сторонами (приватним сектором, громадянським суспільством, державними органами) у протидії незаконному виробництву та збуту підробної продукції. На другому етапі організатори запропонують зміни до законодавства, визначать законодавчі та нормативні акти відповідно до практики ЄС і міжнародних стандартів.

У проєкті беруть участь як державні установи, так і неурядові організації. ■

Для отримання додаткової інформації просимо звертатися до Ольги Єрьоміної за тел. (044) 490 5966.

УХВАЛЕНА ПРОЦЕДУРА ВИДАЧІ ОСІБ, ЗВИНУВАЧУВАНИХ У СКОЄННІ ЗЛОЧИНІВ

У березні Єврокомісія ухвалила пропозицію щодо видачі осіб, звинувачуваних у скоєнні злочинів, які були затримані в інших країнах-членах ЄС. Документ, розроблений згідно з новими кримінальними процедурами, є наступним за White Paper — "Білим Документом" про обмін інформацією на звинувачуваних у скоєнні злочинів і дії правоохоронних органів стосовно затриманих. Нагадаємо, що "Білий Документ" було ухвалено ЄК у січні ц. р.

У "Білому Документі" викладено умови циркуляції та використання інформації про затриманих на території ЄС. Він визначає два напрямки майбутньої діяльності ЄС: покращення обміну інформацією та підтвердження щодо застосування інформації

за межами країни затримання. Ця проблема вирішиться при використанні комп'ютеризованої системи обміну інформацією про кримінальних злочинців, яку ЄК планує презентувати наприкінці червня ц. р.

Слід зауважити, що покращення обміну інформацією не принесе користі, якщо країни-члени ЄС не будуть належним чином користуватися нею, і навпаки, ефективного використання інформації буде значним стимулом для покращення взаємодії між країнами.

В кожній країні ЄС попередні дані про звинувачуваних можуть використовуватися на досудовій стадії нового кримінального розслідування, протягом самого судового процесу і частково на стадії відбування покарання. Пропозиція

визначає умови, які дозволяють використовувати нову інформацію щодо затриманого, перевезеного в іншу країну ЄС.

І нарешті, нова пропозиція встановлює низку правил для занесення в національний кримінальний список обвинувачуваного, затриманого в іншій країні ЄС, із метою уникнення значних розбіжностей у судовій практиці, які при певних обставинах можуть спричинити збитки звинувачуваному. Але це правило не обов'язкове для країн-членів ЄС. ■

http://europa.eu.int/comm/press_room/index_en.htm

ЄВРОСОЮЗ РОЗПОЧАВ ПОТУЖНУ АНТИТЮТЮНОВУ КАМПАНІЮ

ЄС розпочав антитютюнову кампанію під назвою "ДОПОМОЖИ: за життя без тютюну", на яку протягом 2005-2008 років буде витрачено 72 млн. євро. "Спричинені палінням хвороби та смерті коштують країнам ЄС 100 млрд. євро щорічно, — наголосив комісар ЄС із питань здоров'я та захисту споживачів Маркос Кипріану. — Пропагуючи молодим людям вільне від цигарок життя, кампанія також акцентує на небезпеці пасивного куріння й підтримує тенденцію заборони паління в громадських місцях". Антитютюнові заходи передбачають спеціальний тур усіма 25 країнами-членами, який супроводжуватиметься потужною рекламою на телебаченні та в кіно. "ДОПОМОЖИ" розрахована насамперед на підлітків та молодих людей віком до 30 років. За статистикою, 650 тисяч громадян країн ЄС помирають щороку від пов'язаних із палінням хвороб.

http://europa.eu.int/comm/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/help_en.htm

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОРДЕР НА АРЕШТ ДОВОДИТЬ СВОЮ ЕФЕКТИВНІСТЬ

Європейська Комісія загалом позитивно оцінює застосування в країнах-членах Європейського ордеру на арешт, який з 1 січня минулого року замінив в ЄС процедуру екстрадиції. "Незважаючи на певні початкові затримки, ЄОА нині спрацьовує у більшості передбачених для нього випадків, — заявив віце-президент Єврокомісії, комісар ЄС із питань юстиції, свободи та безпеки Франко Фраттіні. — Його вплив є позитивним у сенсі деполітизації, ефективності та швидкості процедур передачі людей, які розшукуються для допитів у країнах-членах".

У першому звіті щодо імплементації ЄОА, який оприлюднила комісія, зазначено: лише за 9 місяців минулого року були видані 2 603 Європейські ордери на арешт, 653 особи заарештовані і 104 видані до інших країн-членів.

http://www.europa.eu.int/comm/press_room/index_en.htm

У ЄС БУДУТЬ НОВІ ПРАВИЛА ВЗАЄМНОГО ВИЗНАННЯ ШТРАФІВ

Європейський парламент схвалив закон, який запроваджує в Євросоюзі єдині водійські "права". Вони матимуть форму кредитної картки і посиленний захист від підробки, повинні будуть поновлюватися власниками кожні 10 років. Процес запровадження нових посвідчень у країнах-членах триватиме протягом 20 років. Тим часом міністри юстиції країн-членів ЄС досягли угоди щодо взаємного визнання штрафів за порушення правил дорожнього руху. На практиці це означатиме, що порушивши правила більш ніж на 70 євро в іншій країні ЄС, водії не зможуть сховатися від сплати штрафу у себе вдома. Нові правила мають набути чинності до 2007 року.

<http://www.europarl.eu.int> <http://www.euobserver.com>

МІЖНАРОДНИЙ СЕМІНАР ІЗ ПІДТРИМКИ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ У БІЛОРУСІ

18 березня у Вільносі (Литва) відбувся семінар із координації підтримки демократизації та побудови громадянського суспільства в Білорусі. В роботі семінару, організованого Єврокомісією та прийнятого литовським урядом, взяли участь 130 осіб. Вони представляли країни-члени ЄС, Єврокомісію, Європейський Парламент та інших спонсорів, міжнародні неурядові організації та представників білоруського громадянського суспільства. Протягом роботи семінару Європейський Комісар із зовнішньої політики Беніта Ферреро-Вальднер зустрілася з Президентом Литви Валдасом Адамкусом, прем'єром Браззавасом, спікером парламенту Палаускасом, міністром закордонних справ Валюнісом.

Пані Беніта Ферреро-Вальднер звернулася до учасників семінару. Вона наголосила: "ЄС бажає бачити Білорусь сусідом, який поважає демократичні цінності, правові норми та права людини. Комісія посилить допомогу Білорусі, підтримуватиме громадянське суспільство й демократизацію, враховуватиме потреби білорусів. Семінар повинен надати новий стимул об'єднаним зусиллям співтовариства міжнародних донорів, спрямованих на те, щоб допомогти Білорусі успішно вирішити складну ситуацію в країні".

Комісар також зазначила: "Я щиро сподіваюся, що в майбутньому ми зможемо розширити нашу співпрацю з Білоруссю на засадах нової політики добросусідства. Але для цього уряд Білорусі повинен спочатку ясно продемонструвати відданість європейським цінностям демократії, правам людини та правовим нормам".

В 2005–2006 рр. ЄК готується збільшити допомогу Білорусі приблизно з € 10 млн. до € 12 млн. щороку. Більше € 5 млн. країна отримає в 2005 р. Кошти підуть на підтримку громадянського суспільства: підсилення неурядових організацій, пропаганду поваги до прав людини і демократичних цінностей, підтримку культурного розмаїття та боротьбу з бідністю й нетерпимістю.

З 1997 р. ЄС обмежив урядові контакти між ЄС і Білорусією і призупинив допомогу (крім гуманітарних проєктів). У листопаді минулого року ЄС заборонив видачу віз чиновникам, які несуть безпосередню відповідальність за фальсифікацію результатів соціологічних а також репресій проти демонстрантів. Більш детально на сайті:

http://europa.eu.int/comm/external_relations/belarus/intro/index.htm

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ У МОЛДОВІ

Комісар із зовнішніх стосунків Беніта Ферреро-Вальднер дала оцінку звіту міжнародної місії спостерігачів за президентськими виборами у Молдові, які відбулися 6 березня 2005 р.

"Я вітаю звіт міжнародної місії спостерігачів ОБСЄ, яка працювала разом із Радою Європи та Європейським Парламентом. У звіті зазначено, що вибори у Молдові пройшли в цілому згідно норм ОБСЄ, Ради Європи та за міжнародними стандартами, але з деякими порушеннями, які вплинули на змагальний процес виборів.

Єврокомісія наголошує, що демократичне проведення виборів було ключовим зобов'язанням, яке Молдова прийняла на знак підтвердження

Плану дій у рамках політики європейського добросусідства. ЄК звертається до уряду Молдови з вимогою усунути виявлені міжнародними спостерігачами недоліки у виборчій кампанії та її освітленні в засобах масової інформації.

В найближчому майбутньому ЄК буде продовжувати допомагати Молдові в просуванні на шляху демократичних реформ. Із свого боку Єврокомісія фінансувала перебування 25 спостерігачів зі Східної Європи та країн колишнього СРСР".

Більш докладно на сайті:

http://europa.eu.int/comm/external_relations/news/ferrero/2005/ip05_070305_moldova.htm

ПРОБЛЕМИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ УКРАЇНЦІВ, ЩО ПРАЦЮЮТЬ У ПОЛЬЩІ

Проблеми легалізації українців, що знаходяться на заробітках у Польщі, обговорювалися на зустрічі віце-консула України в Польщі Анатолія Брижатога з представниками української сторони.

Під час зустрічі з українськими громадянами віце-консул, зокрема, відзначив, що зараз кількість нелегальних українських трудівників у Польщі сягає приблизно 15 тисяч, а влітку очікується на рівні понад 150 тисяч.

Пан Брижатию повідомив, що "у ці дні ведеться робота над внесенням змін у спільну Угоду про взаємне працевлаштування, яка враховуватиме

сезонність робіт, це дасть можливість українцям мати медичне страхування, а також упорядкує візові проблеми і забезпечить легальну заробітну платню".

Директор варшавського управління у справах репатріації й іноземців Роберт Баран повідомив, що польський уряд, адаптуючись до стандартів Європейського Союзу, розглядає питання про впровадження для іноземців статусу довгострокового резидента, це дозволить їм працювати і мати страхування не тільки в Польщі, але й в інших країнах Євросоюзу.

За матеріалами Deutsche Welle

ЄС НЕ ВИСТАВЛЯТИМЕ В ООН ПРОЄКТ РЕЗОЛЮЦІЇ ЩОДО ЧЕЧНІ

Європейський Союз не має намір у виносити на розгляд Комісії ООН з питань прав людини проєкт резолюції про недотримання прав людини у Чечні після загибелі Аслана Масхадова. Про це заявив держсекретар іноземних справ Франції Рено Мюзельє. Проте, за словами Р. Мюзельє, Євросоюз має намір висловити стурбованість

у зв'язку з порушеннями прав у таких країнах, як Росія, Китай та Іран.

За словами Рено Мюзельє, в 2005 році ЄС — у співавторстві з іншими країнами — планує винести на розгляд Комісії ООН шість резолюцій — стосовно Білорусі, Північної Кореї, Палестинської Автономії, Афганістану і Колумбії.

ПОШИРЮЄМО культуру конкуренції В УКРАЇНІ

Програма Європейської комісії під назвою Тасіс надає АМК підтримку у вигляді технічної допомоги в рамках Угоди про Партнерство та Співпрацю (УПС) між ЄС та Україною. Метою проекту Тасіс "Правова та інституційна основа захисту конкуренції в Україні (Антимонопольний комітет)" є підтримка Уряду України у розробці та виконанні законодавства у сфері економічної конкуренції і державної допомоги та субсидій, яке б відповідало вимогам УПС і Світової Організації Торгівлі.

Однією зі складових частин проекту є інформаційна кампанія, метою якої є поширити розуміння переваг економічної конкуренції серед підприємців, експертів та широкого загалу, таким чином розвиваючи "культуру конкуренції" в Україні. У державі майже 50% дорослого населення вважає економічну конкуренцію негативним явищем, і тому існує негайна потреба роз'яснення її переваг. Ще однією важливою метою кампанії є інформування підприємців про роль АМК, як профілюючої держустанови, куди слід звертатися у разі порушень конкурентного законодавства. Серед очікуваних результатів кампанії — вищий рівень дотримання конкурентного законодавства, більша відкритість діяльності АМК та краще розуміння його ролі у суспільстві та бізнес середовищі.

Саме у цьому контексті представники АМК взяли участь у міжнародній виставці ПродЕкспо, яка проходила в Києві 1—4 березня цього року. Сектор харчової промисловості є одним із лідерів за кількістю порушень конкурентного законодавства, тому АМК обрав цю виставку як засіб донесення до представників сектора інформації про свою діяльність і про можливості співпраці.

Стенд АМК відвідало понад 5000 людей, а представники комітету роздали понад 3000 одиниць інформаційних матеріалів. Інтерес до стенду АМК був дуже високим, і відвідувачі висловили позитивне ставлення щодо присутності орга-

Чому конкуренція в економіці вважається позитивним явищем? З її допомогою формується сприятливе середовище для економічного зростання та збільшення робочих місць, а також збільшується асортимент та підвищується якість товарів та послуг. Стратегія економічної конкуренції покликана породити дух змагальності в економіці, а за наявності належним чином керованого підприємницького середовища такі явища як конкуренція, продуктивність і зростання підтримуються і розвиваються. Саме ці питання постають перед Антимонопольним комітетом України (АМК) у процесі розробки і реалізації стратегії економічної конкуренції у державі.

ну державної влади на виставці, надання ним інформації і того, що АМК іде на прямий контакт із підприємцями. На виставці АМК представляли Варвара Ковальська та Оксана Адамович (пресслужба), а також експерт третього управління досліджень і розслідувань Євгенія Гавриш.

У рамках цієї інформаційної кампанії АМК планує взяти участь у подібних заходах протягом 2005 року в інших ключових секторах економіки з найвищим рівнем порушень конкурентного законодавства. Діяльність також буде проводитися за допомогою всеукраїнської радіо-кампанії, розповсюдження нових інформаційних матеріалів і відкриття нової динамічної інтернет сторінки АМК.

Проект Тасіс "Правова та інституційна основа захисту конкуренції в Україні (Антимонопольний комітет)" стартував у серпні 2003 року. Його реалізацією займається міжнародний консорціум під керівництвом German Foundation for International Legal Cooperation (IRZ) за участі EIR Development Partners (EIR) та the Finnish Institute of Public Management (HAUS). За подальшою інформацією прохання звертатися до керівника групи експертів проекту — п. Кріса Штаудта (Chris Staudt) телефонами 8-044-2516055, 8-044-4281342 або електронною поштою libpc@i.com.ua.

ПОСОЛ ЄС ПАН ІЕН БОУГ ВІДВІДАВ ДОНЕЦЬК І ОДЕСУ

Посол Іен Боуг, Голова Представництва Європейської Комісії в Україні, відвідав Донецьк 23 березня 2005 та провів зустрічі із мером міста паном Олександром Лук'яниченком, представниками обласної адміністрації та обласними місцевими підприємцями, студентами та пресою.

Цей візит став нагодою ознайомити керівництво Донецької області та населення із зобов'язаннями ЄС щодо поглиблення політичного співробітництва і економічної інтеграції з Україною. Пан Посол обговорив з керівництвом міста підготовку до цього річного святкування Дня Європи у травні. Нагадуємо, що крім Києва, святкування відбудеться у Донецьку та в Одесі. Святкування організується за підтримки Представництва ЄК в Україні.

Через день, 25 березня, Посол ЄК пан Іен Боуг відвідав Одесу, де провів зустрічі із мером, представниками обласної адміністрації та обласної ради, підприємцями. Цей візит також викликав значний інтерес серед населення міста.

На зустрічі в Представництві ЄК в Україні

ІНФОРМАЦІЙНІ ДНІ ЄС У ШКОЛАХ УКРАЇНИ

Зустріч відбувалася за участі керівника проекту, координатора програм преси та інформації Представництва ЄК в Україні Давидової В.К., представників офіційних регіональних партнерів у Київській області "Центру дослідження міжнародних відносин", у Дніпропетровській — освітньої корпорації "Лінгва", у Донецькій — "Програми підвищення рівня життя сільського населення в Україні (Донецький офіс)", у Житомирській — "Житомирського євроклубу", у Полтавській — євроклубу Полтавської гімназії №28, в Івано-Франківській та Тернопільській областях "Галицького євроклубу", у Рівненській — Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Головним питанням на зустрічі було обговорення стану підготовки до проведення заходів, спрямованих на поширення інформації про ЄС, цілі та напрямки його діяльності, перспективи відносин України та ЄС серед школярів сільської місцевості України.

Координатором програм преси та інформації Представництва ЄК в Україні Давидовою В.К. була представлена концепція ініціативи, етапи та способи її реалізації. В рамках підготовчого етапу акцент було зроблено на поширенні інформації про ініціативу, а також залучення до цих заходів максимально можливої кількості районних та обласних шкіл. Було здійснено розсилку листів-запрошень до участі в заходах Інформаційних днів ЄС в Україні на 290 адрес усіх обласних та районних відділів освіти восьми областей-учасниць ініціативи, євроклубів та окремих шкіл.

11 березня в Представництві ЄК в Україні, Молдові та Беларусі відбулася зустріч регіональних партнерів в рамках ініціативи "Інформаційні дні ЄС у районних школах України".

Представник Галицького євроклубу Ухман В. поділився досвідом залучення молодіжних та соціальних організацій Івано-Франківської та Тернопільської областей. Отримана велика кількість запитів із районних відділів освіти. Перелік шкіл-учасниць двох областей складає 104 школи.

В Рівненській області (представник Гавриш Н.П.) в усі райони було розіслано інформацію про проведення заходів ЄС. Передбачено проведення обласних конкурсів, брейн-рингів, днів ЄС в районах.

Цікавими ідеями поділилися представники з Житомирської та Донецької областей Дікова-Фаворська О.М. та Демидович О. Вони запропонували провести опитування школярів "Що я знаю про ЄС" до та після проведення інформаційних заходів, що дає змогу визначити рівень ефективності таких акцій. Однією з форм заходів в рамках ініціативи, запропонованих Земелько І.С. із Полтавської області, є проведення уроків ЄС самими учнями старших класів — учасниками євроклубу. Партнери з Дніпропетровської області, в особі Павленко О.О., запропонували проведення тренінгів про методи подання інформації про ЄС, навіть на іноземній мові.

Представництвом ЄК в Україні та організаторами ініціативи на зустрічі було представлено перелік

матеріалів, що складаються з інформаційних брошур, документальних фільмів, радіопрограм, книжок, лінійок, футболок, закладенок, ручок, парасольок тощо. В якості призів для шкіл-учасниць передбачається надання міні-бібліотек з європейської тематики.

За попередніми даними, перелік шкіл, що виявили бажання взяти участь в ініціативі, у восьми областях складається з близько 300 закладів. ■

СІЛЬСЬКІ МОЛОДІЖНІ ЄВРОКЛУБИ ДОНЕЧЧИНИ ЗА ДОСТОЙНЕ ЖИТТЯ!

Фото ЄК

У центрі: координатор програм преси та інформації Представництва ЄК в Україні Вікторія Давидова

У серпні 2004 року чотири сільські загальноосвітні школи Донецької області створили молодіжні шкільні євроклуби. Чим були покликані ці об'єднання до життя? Яка "родзинка" є у їх діяльності? Який досвід та плани у цих структур на майбутнє?

Без квітучого села ніколи не буде успішної України.

Така думка лунала неодноразово у виступах учасників "Презентації стратегії розвитку сільських молодіжних євроклубів Донбасу на 2005-2006 роки", яка проходила 4 березня у Донецьку. Цей захід зібрав представників сільських молодіжних євроклубів, та представників вітчизняних, міжнародних та іноземних інституцій: Представництва Європейської Комісії в Україні, Польсько-Американської Ініціативи про співпрацю, Міжнародного Фонду "Відродження", Програми підвищення рівня життя сільського населення в Україні, громадської організації "Донецький аграрний розвиток", Донецького інституту ринку та соціальної політики, НУО "Донецький молодіжний дебатний центр" та політичної партії "Трудова Україна".

Під час зустрічі відбулася жвава дискусія між учасниками. Стало відомо, що за підтримки громадської організації "Донецький аграрний розвиток" восени 2004 року при декількох сільських загальноосвітніх школах Донецької області було створено чотири молодіжні євроклуби. Ці установи поєднали традиційні функції молодіжних (шкільних) євроклубів (розповсюдження інформації про мови, традиції, культуру та цінності країн — учасниць Європейського Союзу) з комплексом заходів для формування у сіль-

ській місцевості успішної та громадсько активної молоді. За запропонованою стратегією молоді люди — члени євроклубів повинні навчитися створювати власну справу, заробляти гроші, опанувати іноземні мови, мати знання щодо загальноєвропейських цінностей.

Молодіжні євроклуби при Новомихайлівській ЗОШ 1-3 ступенів (Мар'їнський район) та Гродівській селищній ЗОШ 1-3 ступенів (Красноармійський район) були укомплектовані аудіо— та відео— курсами, навчальною літературою для секцій самостійного вивчення англійської мови. Молодіжний євроклуб при Петрівській сільській ЗОШ (Старобешівський район) провів круглий стіл за темою " Проблема дозвілля у сільській місцевості — досвід Європи та наші реалії". Молодіжний євроклуб при Долинській сільській ЗОШ (Слов'янський район) провів фестиваль "Ми разом з ЄС".

На зустрічі говорили про плани, серед яких — участь у святкуванні Дня Європи та робота за проектом Представництва Європейської Комісії в Україні "Інформаційні Дні ЄС для середніх шкіл сільської місцевості". Як повідомило Представництво ЄК, одним із міст для святкування Дня Європи обрано Донецьк (свято також проводитиметься в Києві та Одесі).

За запропонованою стратегією розвитку євроклубівського руху передбачається організація Асоціа-

ції сільських молодіжних євроклубів Донбасу та формування циклу заходів:

- проведення спільно з європейськими навчальними закладами безкоштовного курсового навчання для членів євроклубів;
- відкриття різноманітних секцій дозвілля та навчання;
- проведення досліджень, конференцій із соціально-економічної, європейської тематики;
- налагодження та розвиток міжнародних контактів;
- святкування загальноєвропейських свят.

Вже виявили бажання прийняти участь у цій роботі Донецький інститут ринку та соціальної політики, деякі об'єднання громадян. ■

За більш детальною інформацією звертайтеся до Олександра Демидовича (члена правління ГО "Донецький аграрний розвиток") за адресою: demidov@dac.donbass.com

Телебачення БЕЗ КОРДОНІВ

Правила та принципи свободи телетрансляції у країнах ЄС: відповіді на запитання

Якими правилами забороняється пропаганда ворожнечі та насильства на телепротрі Європи?

ЄС установлює правила розвитку телебачення, метою яких є розширення європейського ринку телерадіомовлення. Ці правила викладено в Директиві (89/552/ЄЕС) — "Телебачення без кордонів" (TVWF), прийнятій 3 жовтня 1989 Радою Європи, а також у доповненнях від 30 червня 1997 відповідно до Директиви 97/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради Європи. Директива TVWF передбачає для країн Співтовариства координацію національних законів у таких областях:

- підтримка продукту та розповсюдження європейських програм;
- публічний доступ до важливих (спортивних) подій;
- телереклама та спонсорство,
- захист меншин та право на відповідь.

Звичайно, повага до фундаментальних прав людини, визнаних Європейським Союзом, є основною засадою Директиви TVWF. Свобода висловлювання взагалі та вільний розвиток мас-медіа з одного боку, й повага до людської гідності з іншого — це головні цінності, які лежать в основі законодавства ЄС. З питання визначення проблеми ненависті, у статті 22-а стверджується: "Країни-члени ЄС повинні гарантувати, що телепрог-

рами не містять ніякого підбурювання до ненависті на ґрунті расової, статевої, релігійної чи національної належності".

Подібне правило встановлене в статті 7 Конвенції про транскордонне телебачення, що підписана Радою Європи: "Будь-яка форма телепродукції (...) не повинна спонукати до насильства або провокувати расову ворожнечу".

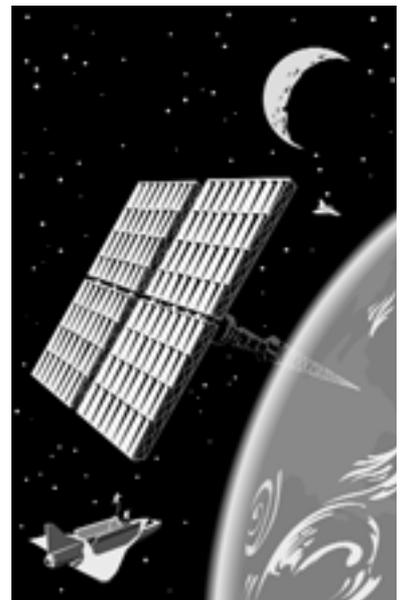
Хто відповідає за дотримання цих правил?

Виконання Директиви TVWF у країнах-членах ЄС повинно контролюватися компетентним національним керівництвом ефірного мовлення. При цьому слід враховувати специфічні національні особливості медіа-простору.

Діяльність кожного журналіста регулюється законами тільки однієї країни-члена ЄС, так званої "країни походження". Ця країна повинна гарантувати, що журналіст, який знаходиться під її юрисдикцією, дотримується принципів, спільних для країн ЄС. Директива TVWF визначає критерії юридичного підпорядкування журналістів: місце розташування головного офісу постачальника послуг; місце, де зазвичай приймаються рішення щодо програмної політики; місце, де міксується та обробляється програма, яка піде до ефіру; місце, де перебуває більшість персоналу.

Хто здійснює юрисдикцію над супутниковою трансляцією з третіх країн?

Крім вищенаведених критеріїв, Директива про транскордонне телебачення включає додаткові критерії (параграф 4 статті 2 TVWF), які застосовуються у випадку, коли

журналіст не належить до країн ЄС або йдеться про програми з третіх країн. Країни-члени ЄС повинні гарантувати, що такі журналісти виконують правила ЄС, коли вони використовують частоту, надану країною-членом ЄС або супутниковий зв'язок із території однієї з країн ЄС.

Які телевізійні канали з третіх країн транслюються в Європі?

Більшість програм третіх країн використовує супутниковий зв'язок, забезпечений компаніями Eutelsat або Astra. Це означає, що дві країни, Франція й Люксембург, мають юрисдикцію над великою кількістю програм третіх країн, які транслюються в Європі. Списки програм третіх країн доступні на відповідних веб-сайтах.

Регулятивні органи вирішили здійснити наступні міри. Спочатку домовилися про інформаційний обмін між каналами, зареєстрованими в країнах-членах ЄС, щоб визначити, яка саме країна має юрисдикцію і повинна гарантувати дотримання норм ЄС. У найближчій перспективі такі інформаційні обміни стануть ще ефективнішими за умови встановлення контакту з кожною національною радою з телебачення та радіомовлення. Усі офіційні особи та ЄК мають отримувати необхідну інформацію стосовно каналів, які знаходяться під їхньою юрисдикцією. Країни-члени ЄС, які володіють супутниковими потужностями, мають оперувати повною інформацією щодо всіх каналів цієї мережі.

У найближчі роки передбачається поглиблення взаємозв'язку баз даних країн ЄС, навіть заснування централізованої інформаційної бази. Регулюючі установи також домовилися про обмін взаємною та терміновою інформацією між аудіовізуальними регулюючими органами країн-членів ЄС, а також про тісне співробітництво у випадках, коли йдеться про заборону трансляції або закриття каналу.

Регулюючі установи вирішили заснувати обмежений інтернет-форум, зарезервованій для регуляторів та Єврокомісії, з метою поглиблення обміну думками у проблемних випадках. Чи можуть правила, що застосовуються тільки до журналістів, бути ефективними, якщо подібна аудіовізуальна інформація вільно доступна через інтернет? Ні. Нові технологічні здобутки будуть взяті до уваги і, відповідно, до кінця 2005 р мають бути внесені зміни у директиву "Телебачення без кордонів".

Минулорічне опитування громадян ЄС засвідчило, що захист меншин та людської гідності (заборона підбурювання до ненависті) має широку підтримку. Як тоді бути з передачами з третіх країн, які можна побачити в Європі через супутники? Як поведеться ЄС у цьому випадку?

Існування надлишкової інформації та безперешкодного доступу до неї переконує, що одного співробітництва регулюючих органів у межах Європи недостатньо. Це співробітництво слід доповнити конструктивним діалогом із регулюючими органами третіх країн. Тому регулятори підкреслюють необхідність тісного співробітництва з відповідними органами третіх країн, наприклад, через Групу регуляторів Середземноморських країн. Вони закликають компетентні владні органи з належною повагою ставитися до свободи висловлювання й мас-медіа, боротися проти аудіовізуальної продукції, в якій пропагується релігійна і/або расова ворожнеча.

Більш докладно на сайті:
<http://www.eutelsat.com/home/index.html>

Шановний пане редакторе!

Події, що відбулися в Україні, підтвердили її місце в Європі. Європейський Союз і Україна мають спільні інтереси в майбутньому.

Серед читачів нашої бібліотеки виникає багато запитань щодо входження України в Європейський Союз. Тому вам "Євроюлетень" дає можливість нам, бібліотекарям, за допомогою ваших публікацій задовольняти читачькі запити.

Ви вірно сподіваєтесь, що ваші статті допомагають читачам впевненіше відчувати себе на шляху демократизації українського суспільства.

Красно дякуємо, що ви про нас не забуваєте, ми з нетерпінням чекаємо на кожний номер часопису. Вам "Євроюлетень" доповнює матеріали, вміщені на нашій постійно діючій книжковій виставці "Україна в паросках надій". Читачі і ми – бібліотекарі дізнаємось із ваших друкувань про поширення свободи, миру й справедливості, про майбутнє Євросоюзу.

Дякуємо вам за потрібні, цікаві і захоплюючі публікації. Успіхів вам і в подальшому.

Заст. директора ЦКБ,
заслужений працівник культури України
Світлана Логінова.

Добрий день, редакція «Євроюлетеня»!

Пише до вас бібліотекар с. Лозуватка Криворізьського району Дніпропетровської області Шевченко Олександра Миколаївна.

Хочу висловити вам величезне спасибі за ваш журнал. Ви навіть цавити не можете, яку неоціненну допомогу приносить ваше видання для мене в роботі. Зараз у школах ввели предмет по вивченню Євросоюзу, а так як ми не маємо коштів для придбання літератури, то на допомогу учням прийшов "Євроюлетень". Учні знайшли багато відповідей на запитання, поставлені вчителем, вони писали реферати на теми: "Значення Євросоюзу", "Нові форми відносин Україна-ЄС" і багато інших.

Статті в "Євроюлетені" цікаві, змістовні, дають відповіді на цілу низку запитань, розтлумачують нюанси політики та правових відносин, з якими нам в Україні доводиться зустрічатися вперше. Ще раз хочу подякувати вам, що ви безкоштовно висилаєте нам "Євроюлетень". Зараз без нього "як риби без води". Дуже прошу, і надалі не забувайте нашу бібліотеку. І ще дуже прошу вас надрукувати історію виникнення Євросоюзу.

До побачення. Чекаємо на "Євроюлетень".

Центральна бібліотека Криворізьського району
Дніпропетровської області, с. Лозуватка, вул. Леніна, 65.
Шевченко Олександра Миколаївна.

НАГОРОДА КОЛИШНЬОМУ СПІВПРАЦІВНИКОВІ ПРЕДСТАВНИЦТВА ЄК В УКРАЇНІ

Микиті Константінову було вручено Почесну грамоту Верховної Ради України.

М. Константінов був нагороджений за вагомий внесок у створення законодавчої бази з питань ядерної безпеки та активну участь у розробці та реалізації в Україні програм, спрямованих на підвищення безпеки атомних електростанцій під час його роботи у Представництві Європейської Комісії в Україні. Грамоту вручив Голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи народний депутат України Геннадій Руденко. На урочистій церемонії був присутній Посол Європейської Комісії в Україні Іен Боуг.

ІСПАНСЬКА ІММІГРАЦІЙНА АМНІСТІЯ: ОЧІКУЄТЬСЯ 255 ТИСЯЧ ЗАЯВ

Протягом перших 16 днів після початку в Іспанії масової амністії нелегальних іммігрантів, заяви на "узаконення" подали понад 48 тисяч осіб: про це повідомив міністр праці та із соціальних питань Жезус Салдера. Він зазначив, що якщо справа триватиме такими ж темпами, то до 7 травня (кінцева дата подачі прохань) очікується 255 000 заяв. Це значно менше, аніж прогнозувалося: говорили про вісімсот тисяч потенційних прохачів.

Щодо тих, хто вже подав заявки на легалізацію, понад третина є вихідцями з Еквадору, понад 16 відсотків — із Колумбії, понад 13 — марокканці та цигани. Новий закон дозволяє легалізуватися в Іспанії всім, хто проживає у країні із серпня минулого року і має контракт із роботодавцем. Амністія розпочалася 7 лютого, викликавши стурбованість у деяких інших країн-членів ЄС, які побоювалися розпорошення легалізованих в Іспанії іммігрантів по всьому союзу.

<http://www.euobserver.com>

АВТОМОБІЛІ SECOND HAND: МІРИ ЄК ПРОТИ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПЕРЕШКОД У ЧЕХІЇ

Європейська Комісія надіслала Чеській республіці формальний запит стосовно інформації про перешкоди в реєстрації імпортованих автомобілів second hand у Чеській республіці. Комісія отримала скарги щодо обмежень, накладених відповідно до чеського законодавства на реєстрацію таких автомобілів. Нові умови, що були введені Чехією, більш суворі, ніж ті, які діяли раніше в цій країні: вони навіть забороняють реєстрацію імпортованих автомобілів цієї категорії. ЄК турбується, що чеський закон може створити зайві диспропорційні перешкоди в торгівлі second hand автомобілями на міжнародному ринку, а це порушує правила ЄК.

"Комісія стверджує, що запобігання будь-яким перешкодам імпорту до Чеської республіки дозволить уніфікувати роботу єдиного ринку збільшеного ЄС", — сказав віце-президент Гюнтер Верхойген, відповідальний за підприємництво та вільний рух товарів. Запит Комісії — перший крок у

слуханнях про порушення статті 226 спільної угоди країн ЄС. Чеська республіка протягом двох місяців зобов'язана відповісти на це питання. Якщо відповідь не задовольнить Комісію, то чеському уряду буде надіслано формальний запит стосовно змін у національному законодавстві.

Вільний рух товарів — один із фундаментальних принципів внутрішнього ринку ЄС. Закон Європейського Економічного Співтовариства (статті 28-30 Угоди ЄС) вимагає, щоб держави-члени ЄС утрималися від значних обмежень на імпорт або експорт з інших держав-членів ЄС, якщо подібні обмеження не викликані причинами суспільного характеру (наприклад, із міркувань охорони здоров'я чи безпеки громадян). Навіть тоді, коли такі причини існують, будь-яке обмеження має бути обґрунтованим і пропорційним.

Детальна інформація на сайті: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/

У СХІДНІЙ ЄВРОПІ ВИМИРАЮТЬ ЛІСИ

За результатами досліджень стану лісів, проведених у країнах Східної Європи, експерти ООН дійшли висновку, що більшість дерев у населених пунктах, а також у лісах усіх держав регіону невиліковно хворі внаслідок погіршення стану довкілля та внаслідок господарської діяльності.

Найгірші справи з лісами в Польщі — там хворі 92% усіх дерев. У Словаччині ця цифра становить 90%, у Чехії — 89%, у Литві — 87%, в Україні — 82%, у Болгарії — 81%, повідомляють ці експерти.

Власті Японії виділили Україні грант на суму 320 тис. доларів для підготовки спільного зі Світовим банком проекту з відновлення лісів. Саме про це йдеться в Угоді від 17 березня, підписаній під якою поставили посол Японії в Україні Кішічіро Амае, заступник міністра економіки Людмила Мусіна і директор Світового банку по

Україні, Білорусі і Молдові Пол Бермінгем.

На кошти гранту планується профінансувати як розробку майбутнього проекту, так і проведення семінарів, навчання фахівців, проведення відповідних аналітичних робіт.

Проект із лісовідновлення, у межах якого Світовий банк може виділити Україні близько 2 млн. доларів, передбачає створення до 15 тис. гектарів нових лісонасаджень переважно в Київській і Житомирській областях, на територіях, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС.

Однією з цілей проекту з лісовідновлення є також створення умов для збільшення обсягів поглинання атмосферного вуглецю, що передбачено Кіотським протоколом.

Матеріал підготовлено за матеріалами інформаційних агенцій.

Новітні символи у старовинній Італії. Фото ЄС

Цьогорічний Великдень в Україні

Редакція "Євроюлетеня" продовжує знайомити своїх читачів із архітектурою Європи.

Із глибини століть дійшли до нас **фортеці й замки Великобританії**. Споруджені в стародавні часи на наймальовничіших місцях країни, вони й досі вражають своєю могутністю й незрівнянною гармонією з оточуючим ландшафтом. За цими мурами одні славетні лицарі захищалися від інших. Тут вирували шекспірівські пристрасні. Від багатьох замків лишилися тільки кам'яні стіни, і жадливі привиди стережуть спокій їх колишніх володарів.

Подивіться на ці споруди та уявіть собі підступного Макбета, мудрого сліпого короля Ліра або веселого захистника злидарів Робін Гуда.

«Євроюлетень». Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні, Молдові та Білорусі.
Київ 01024 вул. Круглоуніверситетська, 10. тел. (+380 44) 462 0010. www.delukr.cec.eu.int, E-mail: victoria.davydova@cec.eu.int